

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Semana a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **Ing. T. L.L.** nar. X..X..X., Š. X., X.X. B., zastúpeného advokátom JUDr. P. A., Ž. X., B., proti žalovanému: **JUDr. M. P.**, T. X./X., X.X. P. - **správca konkurznej podstaty úpadcu P. **E. spoločnosť s ručením obmedzeným**, N. X., X.X. P. v konaní zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. L. J. s.r.o., R., D. X./X., IČO: X.X., o vylúčenie nehnuteľnosti z konkurznej podstaty, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 14Cbi/3/2011-175 zo dňa 3. marca 2015 takto

r o z h o d o l :

Odvolačný súd napadnutý rozsudok **p o t v r d z u j e .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 87,50 eur k rukám právneho zástupcu žalovaného do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vylúčenia z konkurznej podstaty úpadcu P. **E. spoločnosť

s ručením obmedzeným nehnuteľnosti vedené na Správe katastra v P. na LV č. X., k.ú. P. a to parcely registra „C“ parcelné číslo X./X. - ostané plochy o výmere 6068 m², parcelné číslo X. - zastavané plochy o výmere 422 m² a budovu súp. č. X. postavenú na parcele č. X.. Žalobný návrh odôvodnil tým, že žalobca a úpadca dňa 2.9.1999 uzavreli kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli citované nehnuteľnosti a dňa 19. mája 2000 uzavreli dodatok č. 1, ktorým si dohodli iný spôsob splatenia kúpnej ceny. Listom zo dňa 27.3.2000 úpadca odstúpil od kúpnej zmluvy s poukazom na čl. IV. bod 4.4. kúpnej zmluvy. Dňa 19.5.2000 okresný úrad v Prešove rozhodnutím č. V 6209/99 povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy. Následne na základe žaloby spoločníka spoločnosti úpadcu Okresný súd v Prešove rozsudkom zo dňa 10.5.2009 č. k. 8C/91/2007 rozhodol, že spoločnosť P. **E. spoločnosť s ručením obmedzeným P. je vlastníkom sporných nehnuteľností a označené nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty úpadcu P. **E. spoločnosť s ručením obmedzeným P. v konkurze. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 20.11.2009 č. k. 4Co/143/2009 potvrdil rozsudok vo vyhovujúcom výroku. Žalovaný nebol účastníkom konania vedeného na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 8C/91/2007.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 4.11.2011, č. k. 1 K/65/2000-109 uložil žalobcovi, aby podal na Krajský súd v Košiciach proti žalovanému žalobu na vylúčenie vyššie uvedených nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu. Žalobca sa vylúčenia domáhal z dôvodu tvrdenej neplatnosti odstúpenia žalovaného od kúpnej zmluvy. Podľa žalobcu rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 10.5.2009 č. k. 8C/91/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.11.2009 č. k. 4Co/143/2009 je právne bezvýznamný, nakoľko rozhodoval o veciach, o ktorých nemal právo rozhodovať a navyše pri rozhodovaní sa nezaoberal tou skutočnosťou, že došlo k čiastočnému plneniu a od zmluvy nebolo možné odstúpiť, že neboli dané dohodnuté dôvody na odstúpenie od zmluvy a že úkon úpadcu o odstúpení je absolútne neplatným úkonom v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Žalovaný poukázal na to, že vo vzťahu k danému konaniu existuje prekážka právoplatne rozhodnutej veci, ktorou je Rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. 8C/91/2007-161 zo dňa 19.5.2009, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/143/2009 zo dňa 20.11.2009 a ktorým bolo právoplatne vyslovené, že úpadca - P. **E., spoločnosť s ručením obmedzeným P. je vlastníkom sporných nehnuteľností, pričom predmetom už právoplatne ukončeného súdneho konania bolo posudzovanie otázky vlastníckeho práva k

uvedeným nehnuteľnosťami a teda aj otázka platnosti a účinnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy zo dňa 2.9.1999. Účastníkom označeného konania boli totožné subjekty právnych vzťahov ako sú účastníkmi tohto konania, nakoľko správca konkurznej podstaty úpadcu bol vedľajším účastníkom v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/91/2007, pričom Ing. T. L. bol v danom konaní účastníkom na strane odporcu.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že konkurz na majetok úpadcu: P. **E., spoločnosť s ručením obmedzeným P., N. X., P., IČO: X. X. bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Košiciach, č.k. 1K/65/2000-23 zo dňa 13.7.2001 a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. M. P. advokát, T. 6507/X., P.. Uznesením Krajského súdu v Košiciach, č.k. 1 K/65/2000-109 zo dňa 4.11.2011 bolo v zmysle § 19 ods. 2. ZKV uložené Ing. T. L., nar.: X.X.X., bytom Š. č. X., B., aby do 31 dní od doručenia uznesenia podal na Krajský súd v Košiciach proti S. K. P. JUDr. M. P., advokátovi, T. 6507/X., P., žalobu na vylúčenie sporných nehnuteľností zapísaných na LV č. X., kat. územie P. na základe toho, že dňa 21.10.2011 správca konkurznej podstaty, t.j. žalovaný, pojal do konkurznej podstaty vyššie uvedené nehnuteľností s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami, t.j. Ing. T. L.. Uvedené rozhodnutie prevzal žalobca dňa 25.11.2011 a žalobu podal v určenej lehote. Súd prvého stupňa mal osvedčené, že rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 8C/91/2007 zo dňa 19.5.2009 súd určil, že spoločnosť P. **E., spoločnosť s ručením obmedzeným P., je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. X., k. ú. P., a to budova – Penzión s.č. X., postavený na parcele č. X., pozemky parc. č. X./X. – ostatná plocha vo výmere 6068 m², parc. č. X. - zast. plocha vo výmere 422 m² a určil, že označené nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty úpadcu P. **E., spoločnosť s ručením obmedzeným P., so sídlom v P. a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Co/143/2009 zo dňa 20.11.2009 bol potvrdený vyššie uvedený prvostupňový rozsudok okresného súdu vo vyhovujúcom výroku.

Právne vec súd prvého stupňa posúdil podľa ust. § 159 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 90 O. s. p.. Konštatoval, že na základe citovaného ustanovenia je konkurzný súd v tomto konaní viazaný právoplatným rozsudkom vo výroku o určení vlastníckeho práva v prospech žalovaného, pretože v tomto konaní na strane žalobcu bol aktívne legitimovaný Ing. M. H., jeden zo štatutárov úpadcu, za vedľajšieho účastníka vystupoval JUDr. M. P., správca konkurznej podstaty úpadcu: P. **E., spoločnosť s ručením obmedzeným P. a žalovaným ako

pasívne legitimovaným bol Ing. T. L.. Zhodnosť účastníkov konania v tejto vylučovacej žalobe je daná tým, že v tomto konaní vystupuje Ing. T. L. ako žalobca na strane aktívne legitimovaného a JUDr. M. P., správca konkurznej podstaty úpadcu P. ** E., spoločnosť s ručením obmedzeným P. ako žalovaný na strane pasívne legitimovaného. Na rozhodovaní o určení vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, ktoré sú správcom zaradené do konkurznej podstaty úpadcu §18 zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. je daná právomoc príslušného okresného súdu. Tento právny záver je odvodený aj z rozhodovacej činnosti NS SR a to stanoviska Obchodného kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Obpj/1/99, na základe ktorého sa doposiaľ realizuje právna prax v obdobných prípadoch. Súd prvého stupňa sa stotožnil s právnou námietkou žalobcu v tom smere, že okresný súd nemá danú právomoc na rozhodovanie o tom, čo patrí do konkurznej podstaty úpadcu a čo nie. Dospel k záveru, že výrok rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 8C/91/2007 o tom, že nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty úpadcu, čo potvrdil vo svojom rozhodnutí aj odvolací súd, je nevykonateľný, nadbytočný a právne ničotný. O zahrnutí vecí do súpisu konkurznej podstaty rozhoduje v zmysle § 18 ods. 1 a 19 ods. 1 ZKV len správca konkurznej podstaty úpadcu. V prípade pochybností o zaradení vecí do súpisu s poznámkou o nárokoch platnými inými osobami a následne vyvolaného sporu na základe postupu podľa § 19 ods. 2 ZKV rozhoduje krajský súd, v obvode ktorého bol vyhlásený konkurz ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 4 písm. a/ O. s. p. účinného do 31.12.2005 v spojení s ustanovením § 372n O. s. p..

Nadbytočný výrok v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/91/2007 o zaradení vecí do súpisu konkurznej podstaty však nemá žiadny právny vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť tohto rozhodnutia v časti o určení vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Súd nevyhovel návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom JUDr. P. Č., M. L. a oboznámením spisu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2Cb/647/1998, pretože dôkazy výsluchom svedkov už boli vykonané v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 8C/91/2007 a nemôžu mať žiadny vplyv na právoplatnosť vyššie uvedeného rozhodnutia o určení vlastníckeho práva. Keďže neexistujú skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné vyvodit' iný právny záver o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ako o tom právoplatne rozhodol Okresný súd Prešov, sp. zn. 8C/91/2007, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/143/2009, súd zamietol návrh žalobcu ako nedôvodný.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa včas podal odvolanie žalobca uplatnením odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, najmä písm. f) a § 205 ods. 2 písm. b) O. s. p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; § 205 ods. 2 písm. c) O. s. p. že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Poukázal na to, že súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je úpadca, nakoľko o tom právoplatne a záväzne rozhodol Okresný súd Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/91/2007 a Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn. 4Co/143/2009. S týmto právnym záverom žalobca nestotožňuje. Podľa žalobcu je výrok rozsudku záväzný len pre účastníkov konania a pokiaľ v neskoršom súdnom konaní vystupuje ako účastník čo i len jeden subjekt, ktorý nebol účastníkom predchádzajúceho konania, posúdenie predbežnej otázky ale ani výrok predchádzajúceho rozsudku nie sú záväzné a súd musí vec preskúmať v plnej miere (R 40/2013). JUDr. P. ako správca úpadcu, ktorý je v prejednávanej veci žalovaným, bol v konaní pred Okresným súdom Prešov iba vedľajším účastníkom a nie je možné z tejto skutočnosti vyvodiť záväznosť výroku rozsudku vo veci sp. zn. 8C/91/2007 a tam riešených predbežných otázok pre rozhodnutie v prejednávanej veci. Za nesprávny postup považoval zamietnutie návrhu na vykonanie dokazovania výsluchmi svedkov. Podľa žalobcu okresný súd Prešov v konaní sp. zn. 8C/91/2007 rozhodoval o právach tretej osoby bez toho, aby táto bola účastníkom, čo je neprípustné a na výrok OS Prešov o určení vlastníctva z tohto dôvodu nie je možné prihliadať. Poukázal na tvrdenia už v konaní vznesené a týkajúce sa neplatnosti odstúpenia od zmluvy. Záver súdu v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 8C/91/2007, že list z 27.03.2000 bol Ing. L. doručený pred 19.05.2000, je podľa žalobcu výsledkom špekulácie a súd v tomto konaní vôbec nezistoval odkiaľ sa konateľka L. dozvedela, že malo dôjsť k odstúpeniu od zmluvy druhým konateľom. Poukázal na svoje písomné stanovisko predložené na pojednávaní dňa 3.3.2015 týkajúce sa hodnotenia okolností odstúpenia od zmluvy. Napadol aj výrok o trovách s tým, že súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia, hoci správca konkurznej podstaty je sám advokát a ak sa dal zastúpiť iným advokátom, nejde o účelne vynaložený náklad a nie sú tak splnené podmienky pre priznanie trov právneho zastúpenia. Žalobca žiadal odvolací súd, aby zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu

prvého stupňa, prípadne aby toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný a žiadal rozhodnutie súdu potvrdiť ako vecne a právne správne. Poukázal na to, že návrh na začatie konania nie je opodstatnený ani v rovine hmotnoprávnej a ani v rovine procesnoprávnej. Podľa žalovaného je úpadca vlastníkom sporných nehnuteľností a tieto jednoznačne patria do konkurznej podstaty úpadcu. Tento záver bol konštatovaný už v rozsudku Okresného súdu v Prešove sp. zn. 8C/91/2007-161 zo dňa 19. 5. 2009, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/143/2009 zo dňa 20. 11. 2009. Predmetom vyššie uvedeného už právoplatne ukončeného súdneho konania bolo posudzovanie otázky vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam a ako predbežná otázka bola posudzovaná aj otázka platnosti a účinnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy zo dňa 2. 9. 1999. Účastníkom označeného konania boli totožné subjekty právnych vzťahov ako sú účastníci prebiehajúceho konania, keďže správca konkurznej podstaty úpadcu bol vedľajším účastníkom v uvedenom konaní a Ing. T. L. na strane odporcu. V ostatnom poukázal na otázky už riešené prejudiciálne vyslovujúc súhlas so závermi rozhodnutia OS Prešov pod sp. zn. 8C/91/2007-161 zo dňa 19. 5. 2009. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, ako aj vec správne právne posúdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd zamietol návrh na vylúčenie nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu. Predmetom konania je teda rozhodovanie o žalobe excindačnej podľa ust. § 19 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len ZKV). Základnou odvolacou námietkou je tvrdenie žalobcu, že súd vo veci rozhodol nesprávne zamietnutím z dôvodu, že o vlastníckom práve žalovaného už záväzne rozhodol Okresný súd Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/91/2007. Podľa žalobcu je výrok rozsudku záväzný len pre účastníkov konania, v uvedenom konaní však žalovaný bol len vedľajším účastníkom. Takto rozhodnutá vec netvorí prekážku veci rozhodnutej a je potrebné vykonať dokazovanie v rozsahu zodpovedajúcom riešeniu otázky vlastníckeho práva ako prejudiciálnej otázky doposiaľ nevyriešenej.

Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami konštatuje, že tieto nemôžu viesť k záveru o nesprávnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa. Tu zdôrazňuje, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil existenciu určujúceho rozhodnutia k sporným nehnuteľnostiam tak, že vo veci naň prihliadol ex lege ako k skutočnosti zakladajúcej síce nie prekážku veci rozsúdenej vedúcej k záveru o potrebe konanie zastaviť podľa ust. 104 ods. 1 O. s. p., ale ako k skutočnosti, ktorá jednoznačne osvedčuje vlastnícke právo žalovaného a túto otázku tak prejudiciálne riešiť v prebiehajúcom konaní už nemusel a ani nemohol. Keďže sa nevyskytli žiadne ďalšie okolnosti osvedčujúce záver o potrebe vylúčenia veci z konkurznej podstaty úpadcu, nemohol žalobe vyhovieť.

Podľa § 159 ods. 1 O. s. p., doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný. Podľa ods. výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého. Podľa ods. 3 len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 135 ods. 2 O. s. p. otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Rozsudok vyslovujúci, že určitý právny vzťah alebo právo (ne)existuje, tvorí pre adresátov tohto rozhodnutia označených v ustanovení § 159 ods. 2 O. s. p. prekážku právoplatne rozhodnutej veci (§ 159 ods. 3 O. s. p.). Účinky tohto právoplatného rozhodnutia sa vzťahujú na účastníkov konania, v ktorom bolo vydané. Jeho výrok je tiež záväzný pre súdy a iné štátne orgány a to aj vtedy, ak ako predbežnú otázku posudzujú právny vzťah medzi týmito účastníkmi, ktorý sa vyriešil uvedeným právoplatným súdnym rozhodnutím (tu napr. Števček, Ficová a kol.: Občiansky súdny poriadok, Komentár C. H. Beck Praha 2009, str. 425). Z procesného hľadiska sú právoplatné súdne rozhodnutia záväzné ako prejav autoritatívnej vôle súdu pri výkone súdnictva.

Žalobca, ktorý bol účastníkom konania, v ktorom súd vydal právoplatné rozhodnutie, ktorým určil, či tu určitý právny vzťah alebo právo (ne)existuje, je týmto rozhodnutím (jeho výrokom) viazaný a preto sa nemôže v inom súdnom konaní úspešne domáhať toho istého určenia, o ktorom už raz bolo právoplatne rozhodnuté. Ak by tak urobil, zastavením takéhoto nového konania súdom sa prejavia účinky právoplatne rozhodnutej veci podľa § 159 ods. 3 O. s. p..

Pokiaľ ide o iný nárok (tu vylúčenie veci z konkurznej podstaty), zásadne platí, že ak v skončenom konaní účastníkov došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento (iný) nárok odvodzuje, súd je v tomto ďalšom konaní pri zodpovedaní predbežnej otázky (ktorá sa už právoplatným súdnym výrokom vyriešila ako vec sama) týmto vyriešením viazaný. Ustanovenie § 159 ods. 2 O. s. p. predstavuje vo vzťahu k ustanoveniu § 135 ods. 2 druhá veta O. s. p. osobitnú procesnú úpravu. Súd preto nesmie vychádzať z iného záveru ohľadom existencie, resp. neexistencie vzťahu medzi tými istými účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté (rozh. Najvyššieho súdu SR 4 Cdo/231/2013). Zo zisteného skutkového stavu jednoznačne vyplýva, že právoplatným rozhodnutím Okresného súdu v Prešove zo dňa 10.5.2009 č.k. 8C/91/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.11.2009 č. k. 4Co/143/2009 bolo určené vlastnícke právo žalovaného k sporným nehnuteľnostiam, toto právo bolo aj následne vnesené do katastra nehnuteľností. Tvrdenie žalobcu, že takéto rozhodnutie nemôže mať vplyv na prebiehajúce konanie o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, nemá oporu v platnom práve. Súdy už právoplatne otázku vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam vyriešili, čím sa vyčerpal aj predmet

konania o jej vylúčenie z konkurznej podstaty – nie je už sporným to, komu skutočne vlastnicke právo k nehnuteľnosti svedčí.

Otázku prejudiciálneho účinku právoplatného rozhodnutia rieši judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. aj v uznesení sp. zn. 1 Cdo/133/2009, sp. zn. 5 MCdo/ 16/2010. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č.k. II. ÚS 349/09 – 36 z 20. januára 2010 vyslovil, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, konajúci všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu.

Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, *nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil*. Klásť si takúto otázku je nielen zbytočné, táto otázka je úplne nepatričná (nemá byť prečo položená). So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia je akékoľvek „nové“ právne posudzovanie právoplatného súdneho rozhodnutia v ďalšom konaní tých istých účastníkov vylúčené. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonodarcom v citovanom ustanovení § 159 ods. 2 O. s. p.. V prípadoch, kde súd spomenutý prejudiciálny účinok ignoruje, t.j. ak nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah (rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), dochádza k nerešpektovaniu záväzného súdneho rozhodnutia, čo je v rozpore aj so základným zákonom štátu. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy totiž „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Podľa čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ktorá je uvedená ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., (ďalej „listina“), „štátnu moc možno uplatňovať iba v prípadoch a v medziach ustanovených zákonom, a to spôsobom ktorý ustanoví zákon“. Všeobecný súd nerešpektujúci predchádzajúce právoplatné súdne rozhodnutie vo veci, ktoré predstavuje predbežnú otázku v nasledujúcom občianskom súdnom konaní, vybočuje z medzí vytýčených čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny a porušuje tým právo na spravodlivý proces a právo na súdnu ochranu (čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny).

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu vychádzajúc zo záveru, že výrok právoplatného rozsudku, v ktorom bola riešená aj otázka platnosti kúpnej zmluvy medzi žalobcom a úpadcom dňa 2.9.1999, je vo vzťahu účastníkov prebiehajúceho konania záväzný a je preto záväzný aj pre súd v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Zmenený okruh účastníkov síce zakladá povinnosť súdu znovu vec posúdiť tiež z hľadiska preukázaných tvrdení nových účastníkov, avšak pri súčasnom rešpektovaní k predchádzajúcemu rozhodnutiu o vzťahoch pôvodných účastníkov konania.

V súvislosti s námietkou potreby ďalšieho dokazovania, ktoré súd prvého stupňa odmietol vykonať, konštatuje odvolací súd, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď návrh na ďalšie dokazovanie zamietol, keďže navrhované dokazovanie malo smerovať k preskúmvaniu skutočností, ktoré už boli vyriešené právoplatným rozhodnutím o vlastníckom práve k nehnuteľnostiam. Na námietku žalobcu týkajúcu sa porušenie práva na spravodlivý proces nevykonaním navrhovaných dôkazov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa vo vedení procesu nepochybil a jeho rozhodovanie takouto vadou netrpelo.

Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnuté pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 OSP). Každého z účastníkov teda zaťažuje dôkazné bremeno preukázania svojich tvrdení pod následkom neunesenia dôkazného bremena. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1). Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V sporovom konaní platí dispozičná a prejednacia zásada. Účastníci (na oboch procesných stranách) sú v ňom povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky (viď § 101 ods. 1 OSP). Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 OSP) a nie účastníkov konania. Ako vyplýva z ustálenej judikatúry, čo už Najvyšší súd vyjadril v rozhodnutí R 37/1993,

prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 OSP. K rovnakému záveru dospel v R 125/1999, v ktorom uviedol, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP.

S poukazom na uvedené v súvislosti s tvrdeným odňatím práva konať pred súdom tým, že súd prvého stupňa nevykonal navrhované dôkazy, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa nepochybil, ako vyplýva už z uvedenej právnej úvahy týkajúcej sa charakteru excindačnej žaloby vo vzťahu k už vyslovenému záveru týkajúcemu sa určeného vlastníckeho práva a vykonaného dokazovania v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 8C/91/2007. Je výlučne v dispozícii súdu, ktoré dôkazy vykoná a ďalšie dokazovanie by nemalo pre závery súdu žiaden význam, ako už je vysvetlené vyššie.

Súd prvého stupňa správne aplikoval platnú právnu úpravu, vysporiadal sa so všetkými aspektmi zisteného skutkového stavu a podrobne svoje rozhodnutie odôvodnil. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia je dostatočné, logické, presvedčivé a právne správne, obsahuje odpovede na všetky relevantné právne otázky v konaní vznesené a bolo vykonané aj podrobné dokazovanie plne v súlade

s procesnými zásadami formulovanými v Občianskom súdnom poriadku, čím súd prvého stupňa dospel k zisteniu pravdivého obrazu skutkového stavu a na tomto základe dospel k správny právny záverom.

Už z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces". Tu dovolací odkazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého odôvodnenie

súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Zákonné ustanovenie § 219 O. s. p. v odseku 2 výslovne uvádza, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

K námietke odvolateľa ohľadom neúčelnosti priznaných trov konania z dôvodu, že samotný žalovaný je advokátom a teda jeho zastúpenie v konaní je nadbytočným odvolací súd uvádza, že už z konštantnej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že správca konkurznej podstaty má postavenie účastníka konania a v prípade úspechu v konaní má právo na náhradu trov konania. V konaní sa môže dať zastupovať advokátom a žiadne zákonné ustanovenie nevylučuje, aby správca konkurznej podstaty, ktorý je sám advokátom, si nemohol zvoliť svojho zástupcu v konaní. Táto úvaha jednoznačne vyplýva z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 104/08 z 24. septembra 2008, podľa ktorého rozhodovanie súdu o náhrade trov v rámci incidenčného sporu sa riadi nepochybne ustanoveniami § 142 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku o náhrade trov konania. To v praxi znamená, že ak správca konkurznej podstaty zastúpený v incidenčnom spore advokátom je úspešný, má nárok na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia advokátom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v celom rozsahu podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. S poukazom na ust. § 219 ods. 2 O. s. p. svoje rozhodnutie odvolací súd podrobnejšie neodôvodňuje s konštatovaním správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p. a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania vo výške 87,52 eur titulom trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby vrátane paušálnej náhrady a DPH podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (vyjadrenie k odvolaniu). Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. odvolací súd navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť priznanú náhradu trov konania odporcu k rukám jeho právneho zástupcu. Pri určení

hodnoty úkonu odvolací súd vychádzal z ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., podľa ktorého je základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby 1/13 výpočtového základu, keďže predmetom konania je vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu, čo je obdoba určovacej žaloby (t.j. za úkon v roku 2015 vo výške 64,53 eur, 1 x náhrada režijného paušálu v uplatnenej výške 8,39 eur a k tomu 20 % DPH; spolu 87,50 eur).

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol hlasovaním pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 27. októbra 2015

JUDr. Juraj Seman, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Antónia Savarová